

„Štajero“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; na Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje števil. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 36.

V Ptuju v nedeljo dne 8. septembra 1907.

VIII. letnik.

Kdor ljubi resnico

in sicer brezobzirno, naravno, nepriritno resnico, ki ne pozna osebnih razločkov in osebnega dobička, —

ta mora biti naročnik

„Štajerca“.

„Štajerc“ biča odločno in nevstrašno pijavke ljudstva, naj si potem bodo v kuti ali uniformi, v fraku ali talarju.

„Štajerc“ biča slabe duhovnike, ker hoče, da bi ostala vera prosta posvetne politike in da bi bili duhovniki pošteni očetje ljudstva.

„Štajerc“ biča prvaške advokate, ker vidi, kako si nabirajo zakladov na troške ljudstva. ni pisan v tonu gospodskih frajlic, kajti robato a resnično se podre nasprotnika.

„Štajerc“ je skoznikoz list kmetov, obrtnikov in delavcev, ki zagovarja interese delavnega ljudstva.

Naročniki in prijatelji!

Zopet prihaja novo četrletj in opomnimo vas, da ponovite svojo naročnino. Cena naročnine je mala: Za Avstrijo celo leto 3 K, pol leta 1-50 K; za Nemčijo 5 K, za Ameriko in drugo inozemstvo 6 K.

Vsak naročnik mora biti obenem sobojevnik, — iskati in pridobivati mora novih naročnikov, da postane število naših odjemalcev vedno večje!

Kdor ljubi resnico

naj stopi v naše vrste.

Uredništvo in upravnništvo

„Štajerca“.

Mrliške vaje.

Popolnoma „kriegsmässig“ — in to znači, da se muči in trpinči vojaštvo toliko časa, dokler ne pade in ne umira... Poltisoč maroderjev in cela vrsta mrtvih, — to je doedanj uspeh komaj pričtetih vojaških manevrov. Nekateri listi pišejo, da je 3 vojakov mrtvih, drugi zopet, da jih je 7. Gotovo je, da sta umrla vsled neznoznega trpljenja 2 vojaka 17 regimenta in neki enoletni prostovoljec lovcev. Ko so vojaki korakali čez „Radl“, padlo je 4 bošnjaških vojakov v omedlečivo in so tudi kmalu izdihnil. In raje greje naprej, — kaj posmeni teh par mrtvih sinov ljudstva: neznoznega marša, vaje, prosti sabor, nočne vaje, alarm, eno za drugim v nepretrgani vrsti in pri najslabši hrani. Zgodi se, da dobiva moštvo v 24 do 48 urah le 2 krat črno kavo... In istotako kakor na Koroškem se godi na Nižavstrijskem. Pri divizionjskih manevrih v okolici Dunajskega Novegamesta je umrlo več vojakov 14. inf. regimenta vsled trpljenja; čez 80 mož se je pripeljalo v bolnišnico. Tudi pri 25. deželnoobrambenem polku je bilo več mrtvih; na maršu je

padlo 156 mož... Grozovite, krvave številke so to! Koliko družinskih očetov, katerih deca bode od lakote poginila, je med temi mrličji? Koliko krepkih sinov, ki so bili edino upanje starišev, leži zdaj v mrtvašnici... Častno, vojaško bodo pokopani; — ali kaj ima mati, kaj ima deca od vseh te časti?... In koliko se je zgodilo, kar ne izvemo in kar se ne bode izvedelo!

Res je, — stalno armado imamo in treba je manevrov; — treba je izurjenih vojakov, treba na boj pripravljenih regimentov; — treba je vse! Ali za sto vrgov. — ubijati sredi miru ni treba! Kaj veljajo vsi cesarski in ministerski sestanki, ako je res kakšne nevarnosti? In tudi v vojski bi bilo tako manevriranje neumestno, kajti z izmučenim, izstradanim, na pol mrtvim vojaštvom ne bi zmagoval niti Hanibal ali Napoleon I...

Mrliške vaje so letošnji manevri. Ni dosti, da plačujejo narodi te nesrečno vladane države svoje denarje za armado; ni dosti, da režejo orožne vaje v ljudsko meso; — ne, treba je, da cepajo vojski po tleh kakor zrele hruške, treba je, da izgleda manoverska pokrajina kakor bojišče pri Kraljevem Gradcu, — treba je, da, teče kri... Ali je čudno, da zdivja potem strast v marsikaterem vojaku in da vzame patrono ter prične resnično streljati? Že se poroča takšni slučaj: Pri maršu čez „Radl“ so oddali nepoznani vojaki ojstre strele; neki „oberlajtnant“ bošnjaško-infanterijskega polka števil. 2 je bil zadet in je umrl na lici mesta... To je grozni „Mene Tekel“!

Ponehajte s temi usodepolnimi vajami! Vi, poslanci, vi pa storite enkrat svojo prokleto dolžnost: — postrižite militarizmu peruti kajti prvo ceno imata kri in življenje ljudstva.

Politični pregled.

Politični umor. Perzijo pretresavajo veliki politični nemiri. Te dni je bil na cesti veliki vezir ustreljen. Veliki vezir je toliko kakor načelnik vlade. Morilec je neki trgovec Abbas Ali iz Baku. Ko so ga zasledovali, je ustrelil enega vojaka in potem sam sebe. Ravnal je po povelju ustaškega odbora v Baku. Pričakuje se najresnejše dogodke.

Dopisi.

Konjice. Mučijo me misli, kako je mogoče, da nesrečna bolezen „šarlah“ v Novivasi in Draživasi še tega ne ve, da je v Konjicah c. k. krajno glavarstvo, katero ima tudi uradnega zdravnika. Bolezen prihaja vedno bližje Konjic, češ: jaz se ljudi ne bojim, oni pa ne vedo, kako me zatreti. Kakor se ji dopade skače nesrečna bolezen iz ene v drugo občino. Ali tudi naš konjiški vikar se boleznini ne boji. On gre z Najevetejšim k bolnikom in se sprehaja po trgu, češ, jaz nimam otrok, drugi me pa nič ne brigajo. Dragi „Štajerc“, povej mi, kako bodejo nevarno to bolezen zatrti. Skrajni čas bi bil, da se odločno nastopi!

Št. Rupert. (Župnik Mojžišek kot resničen plačnik „Štajerca“.) Kakor se je dognalo je

župniku Mojžišek-u „Štajerc“ v resnici k srcu prirastel, kajti tako se je zaljubil v ta list, da je tudi naročnino za 4 meseca plačal. V jednom dopisu iz Št. Ruperta se je že bilo to naprej prerokovalo. Dotični naš dopisnik ima dober nos, kajti sedaj se je to njegovo prerokovanje izpolnilo. Župnik Mojžišek se je v teku časa in svojega službovanja kot voditelj c. kr. poštne nabiralnice prepričal, da je „Štajerc“ jeden izmed najzanimivejših listov in želel je dobiti pravico do čitanja itd. tega lista. Ker v voljenju sredstev on ni izbirčen, jo kar hitro pogrunta kunstna glavica. Za druge je čitanje „Štajerca“ itak smerten greh. On si misli: Če prav sebe pogubim, svoje ovčice sta Sentrupertu v nevarnosti pogubljenja radi „Štajerca“. Če se že ne da rešiti obeh, poskusimo rešiti vsaj toliko, kolikor se da, in pri jedni imam upanje, da jo rešim. V ta namen je ukazal tej nesrečni duši v osebi posestnika Andreja Laboharja k njemu priti, kjer ga je napletal na vse načine, naj „Štajerca“ pusti. A bilo je zaman, naročnik Andr. Labohar je ostal neizprosen. A župnik jo pogrunta. Misli si: Saj je Jud tudi dostikrat pri jednih vratih ven vržen, a pride potem pri drugih nazaj. Tudi jaz moram to stvar drugače prijeti. Zopet ga nagovarja, naj „Štajerca“ pusti, da si dušo reši. Ta posestnik, kateremu je globočina župnikovega žepa znana, si je mislil, da bo imel od župnika vsaj potem mir radi „Štajerca“, ako mu pove, da je naročnino za ta list že plačal in da ga vsled tega ne pusti drugače, kakor če mu župnik naročnino vrne. Upal je, da župnik tega ne bo hotel storiti, ker je njegova darežljivost v obče znana. A zmotil se je. Župnik se je pokazal na enkrat velikodušnega in naročnino 4 mesecev za „Štajerca“ naročniku Andreju Laboharju vrnil. Marsikdo bi mislil, da je župnik „Štajerca“ za Laboharja nato odpovedal, a tega on ni storil, ampak ga je ves čas, za kateri je bila naročnina plačana, prejemal in ga še prejema sam, a ne pod svojim naslovom, ampak pod naslovom pos. Andr. Laboharja. Iz tega se torej vidi, da ni župnik v skrbeh za svojo dušo radi „Štajerca“, ampak samo za druge. G. župnik čuvajte svojo dušo, ako je čitanje „Štajerca“ res pogrešno; ako pa ni, potem pa pustite tudi drugim ta zanimivi list v miru čitati.

Sv. Jakov Slov. Gor. Zopet enkrat nekaj o Rabuzeku. Njegove jungfrave so vprizorile 11. p. m. pri G. Dolajš življenje sv. Neže. Na ta način se je od ljudi zopet nekaj kronic nabralo. Tako je kaplan zamogel povrniti milost, katero so mu skazali njegovi poslanci, ko so obhajali pri čevljarčku tam na Ročiči godovno Rabuzeka. Mi sicer kaplanu ne očitamo, kar je nafahtaril in mu nismo nevošljivi, kakor so bili on in Kapunov Anza ter tisti stari otrok Pepek nevošljivi cerkovniku. Ali hinavstvo je veliko in delajo se nedolžne. Vsakdo naj bi to trojico hvalil in zato jo naj tudi mi pozdravimo. Bodi torej povedano, kako je slavni predsednik „izobraževalnega društva“ neko pozno noč s svojimi jungfravi od Dolajša doma korakal. Imeli so vajo za sv. Nežo. Neki mladenič jih je zasledoval, kam se bodo ponočnjaki podali. Kmalu je opazil, da razbija Rabuzek po farovških vra-